

DECIZIE nr. 318 din 29 martie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii

EMITENT • CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 292 din 3 mai 2007

Data intrării în vigoare 03-05-2007

Ion Predescu - președinte

Nicolae Cochinescu - judecător

Aspazia Cojocaru - judecător

Kozsokar Gabor - judecător

Acsinte Gaspar - judecător

Petre Ninosu - judecător

Șerban Viorel Stănoiu - judecător

Tudorel Toader - judecător

Ion Tiucă - procuror

Patricia Marilena Ionea - magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 Codul muncii, excepție ridicată de Societatea Comercială "OMV România Mineraloel" - S.R.L. din București în Dosarul nr. 45.022/3/LM/2005 al Tribunalului București Secția a VIII-a conflicte de muncă, asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se prezintă avocat Ovidiu Juverdeanu, pentru autorul excepției, și partea Gheorghe Constantin Liviu Bică.

Reprezentantul autorului excepției arată că dorește să extindă motivarea excepției de neconstituționalitate și în raport cu art. 1 alin. (4) și art. 126 din Constituție și solicită acordarea unui nou termen, pentru ca instanța de contencios constituțional să ia cunoștință de noua motivare.

Partea Gheorghe Constantin Liviu Bică solicită respingerea acestei cereri ca inadmisibilă.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a cererii ca inadmisibilă, arătând că excepția de neconstituționalitate nu poate fi extinsă față de forma precizată în actul de sesizare, respectiv încheierea instanței de judecată.

Deliberând, Curtea respinge cererea formulată de reprezentantul autorului excepției privind extinderea excepției și acordarea unui nou termen, având în vedere că actul de sesizare a Curții Constituționale este încheierea pronunțată de instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, iar litigiul constituțional se desfășoară în limitele determinate de actul de sesizare.

Având cuvântul pentru a susține excepția de neconstituționalitate, reprezentantul autorului excepției arată că textul de lege criticat încalcă dreptul la apărare și accesul liber la justiție, întrucât angajatorul nu are niciun mijloc de a se apăra și de a arăta că prejudiciul pe care l-a suferit este mai mic decât despăgubirile la care obligă legea, așa cum ar fi situația când angajatul ar fi avut și o altă sursă de venit.

Partea Gheorghe Constantin Liviu Bică solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată, sens în care arată că nelegalitatea unei decizii de concediere este constatată de instanța de judecată, prilej cu care angajatorul se bucură de toate garanțiile procesuale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 8 decembrie 2006, Tribunalul București - Secția a VIII-a conflicte de muncă, asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii. Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială "OMV România Mineraloel" - S.R.L. din București cu prilejul soluționării contestației formulate de partea Gheorghe Constantin Liviu Bică împotriva deciziei de concediere.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile art. 78 alin. (1) din Codul muncii se află în contradicție cu principiul accesului liber la justiție și cu libera exercitare a dreptului la apărare. În acest sens, arată că textul de lege criticat limitează accesul liber la justiție prin îngrădirea dreptului de a uza efectiv de orice mijloc procedural și material pentru a obține recunoașterea și protecția drepturilor și intereselor legitime. Astfel, art. 78 alin. (1) din Codul muncii elimină orice posibilitate a angajatorului de a se apăra, dispunând în mod automat obligarea sa la plata unor despăgubiri, constând în salariile indexate, majorate și reactualizate și celelalte drepturi de care ar fi beneficiat salariatul, fără a fi necesară o cerere în acest sens a fostului angajat și fără a condiționa acordarea acestor despăgubiri de existența și dovedirea vreunui prejudiciu în patrimoniul acestuia.

Tribunalul București - Secția a VIII-a conflicte de muncă, asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția ridicată este neîntemeiată, întrucât dispozițiile art. 78 din Codul muncii nu aduc atingere principiului de acces liber la justiție și nu încalcă dreptul la apărare al angajatorului.

În conformitate cu dispozițiile [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatul Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția ridicată.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. În acest sens, arată că textul de lege criticat nu încalcă accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, întrucât angajatorul are posibilitatea de a ataca soluția prin care judecătorul a constatat nelegalitatea măsurii concedierii, iar pe parcursul procesului se bucură de toate drepturile și garanțiile procesuale instituite prin lege, în cadrul unui proces public, judecat de către o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege, pe parcursul unui termen rezonabil. De asemenea, consideră că nu este îngrădit nici dreptul părților de a fi asistate de un apărător, ales sau numit din oficiu, în tot cursul procesului. În sfârșit, consideră că dispozițiile art. 124 din Constituție nu au incidență în cauză.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile legale criticate sunt constituționale, având în vedere că nu conțin norme contrare principiului accesului liber la justiție, dreptului părților la un proces echitabil și nici dreptului la apărare.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, prevederile Constituției, precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile [art. 78 alin. \(1\) din Legea nr. 53/2003](#) - Codul muncii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 5 februarie 2003, dispoziții potrivit cărora: "În cazul în care concedierea a fost efectuată în mod netemeinic sau nelegal, instanța va dispune anularea ei și va obliga angajatorul la plata unei despăgubiri egale cu salariile indexate, majorate și reactualizate și cu celelalte drepturi de care ar fi beneficiat salariatul."

În opinia autorului excepției dispozițiile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 21 alin. (1), (2) și (3) referitoare la accesul liber la justiție și la dreptul părților la un proces echitabil, în art. 24 alin. (1) privind garantarea dreptului la apărare și în art. 124 privind înfăptuirea justiției, interpretate și aplicate în concordanță cu prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că textul de lege criticat are ca ipoteză concedierea unui salariat în mod netemeinic sau nelegal, fapt ce trebuie stabilit în cadrul unui proces desfășurat cu respectarea principiului contradictorialității și pe baza unui probatoriu pertinent și convingător. Numai în urma stabilirii cu corectitudine a acestui fapt, instanța va dispune anularea măsurii de concediere și obligarea angajatorului în culpă la plata unei despăgubiri egale cu salariile indexate, majorate și reactualizate și cu celelalte drepturi de care ar fi beneficiat salariatul. Lipsirea salariatului de aceste drepturi reprezintă un prejudiciu efectiv suferit, indiferent dacă în perioada cuprinsă între data concedierii și cea a reîncadrării a realizat sau nu venituri din alte surse. Salariatul nu poate abuza de acest drept, întrucât beneficiază de el numai cu condiția stabilirii netemeinicie sau a nelegalității măsurii de concediere luate unilateral de angajator.

În consecință, Curtea constată că textul de lege examinat nu conține nicio măsură de natură să îngreuească accesul liber la justiție ori posibilitatea ambelor părți de a se folosi de toate garanțiile și mijloacele procesuale, propunând și administrând probele necesare pentru susținerea și apărarea drepturilor și intereselor lor legitime, inclusiv exercitarea căilor legale de atac, care condiționează și asigură desfășurarea unui proces echitabil. De asemenea, dispozițiile legale nu lezează în niciun fel principiile independenței și imparțialității justiției și a judecătorilor.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#),

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 78 alin. \(1\) din Legea nr. 53/2003](#) - Codul muncii, excepție ridicată de Societatea Comercială "OMV România Mineraloel" - S.R.L. din București în Dosarul nr. 45.022/3 /LM/2005 al Tribunalului București - Secția a VIII-a conflicte de muncă, asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 martie 2007.

PREȘEDINTE,

ION PREDESCU

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

C.T.C.E. Piatra Neamt